

Skróty językowe i ogólne

abp	- arcybiskup	daplot	- dywizjon artylerii przeciwlotniczej
AK	- Armia Krajowa	DK	- Dom Kultury w Lesznie
AL	- Armia Ludowa	DKaw.	- Dywizja Kawalerii
APL	- Archiwum Państwowe w Lesznie	DOGen.	- Dowództwo Okręgu Generalnego
APP	- Archiwum Państwowe w Poznaniu	DOK	- Dywizja Okręgu Korpusu
arch.	- archiwum	DPanc.	- Dywizja Pancerna
art.	- artyleria	DP	- Dywizja Piechoty
b.	- były	DPG	- Dywizja Piechoty Górskiej
baplot	- bateria artylerii przeciwlotniczej	dr hc.	- doktor honoris causa
bat.	- batalion	ds.	- do spraw
BBWR	- Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem	DS	- Dywizja Strzelców
BCh	- Bataliony Chłopskie	DSWlkp.	- Dywizja Strzelców Wielkopolskich
BJ	- Brygada Jazdy	dypl.	- dyplomowany
BKaw.	- Brygada Kawalerii	dyr.	- dyrektor
BL	- Brygada Legionów	dyw.	- dywizja
BON	- Batalion Obrony Narodowej	FJN	- Front Jedności Narodu
bp	- biskup	gen.	- generał
BR	- Biblioteka Raczyńskich	GISZ	- Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych
bryg.	- brygada	GG	- Generalna Gubernia
CAS	- Centrala Aptek Społecznych	GO	- Grupa Operacyjna
CKiS	- Centrum Kultury i Sztuki w Lesznie	GS „Sch”	- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”
ckm	- ciężki karabin maszynowy	h.	- herb
cmentarz przy ul. Kąkolewskiej	- cmentarz parafialny przy ul. Kąkolewskiej w Lesznie	hab.	- habilitowany
cmentarz przy ul. Osieckiej	- cmentarz komunalny przy ul. Osieckiej w Lesznie	insp. rej.	- inspektor rejonowy
COPSArt.	- Centralny Obóz Podoficerski Szkół Artylerii	IR	- Inspektorat Rejonowy
CWArt.Plot.	- Centrum Wyszukolenia Artylerii Przeciwlotniczej	ISR	- Instytut im. gen. Stefana „Grota” Roweckiego w Lesznie
CWKaw.	- Centrum Wyszukolenia Kawalerii	JBC	- Jednota braci czeskich
CWPiech.	- Centrum Wyszukolenia Piechoty	jęz.	- język
CZSP	- Centralny Związek Spółdzielczości Pracy	JW	- Jednostka Wojskowa
d.	- dawny	k.	- koło
		KC PZPR	- Komitet Centralny PZPR
		KEN	- Komisja Edukacji Narodowej
		KG	- Komenda Garnizonu
		KK OOP	- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
		kl.	- klasa

km	- karabin maszynowy	MSWojsk.	- Ministerstwo Spraw Wojskowych
KM PZPR	- Komitet Miejski PZPR	n.	- nad
KMC	- Krzyż Monte Cassino	ND	- Naczelne Dowództwo
KMG PZPR	- Komitet Miejsko-Gminny PZPR	NOT	- Naczelną Organizacją Techniczną
kmplot	- kompania przeciwlotnicza	NSZZ	- Niezależny Samorządny „Solidarność” Związek Zawodowy „Solidarność”
KN	- Krzyż Niepodległości	o.	- ojciec; oo. – ojcowie
KO	- Krzyż Oficerski	ob.	- obecny
komp.	- kompania	ok.	- około
KO OOP	- Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski	OK	- Okręg Korpusu
KOP	- Korpus Ochrony Pogranicza	ON	- Obrona Narodowa
KP	- Korpus Polski	OOB	- Order Orła Białego
KPP	- Komunistyczna Partia Polski	OOP	- Order Odrodzenia Polski
KP PZPR	- Komitet Powiatowy PZPR	OR	- Okręg Rejonowy
kpr.	- kapral	OSP	- Ochotnicza Straż Pożarna
kpt.	- kapitan	OZ	- Oddział Zapasowy
krypt.	- kryptonim	ówcz.	- ówczesny
KKS	- Kolejowy Klub Sportowy	pac	- pułk artylerii ciężkiej
KS	- Klub Sportowy	pal	- pułk artylerii lekkiej
ks.	- ksiądz	PAN	- Polska Akademia Nauk
KW	- Krzyż Walecznych	panc.	- pancerny
KW PZPR	- Komitet Wojewódzki PZPR	pap	- pułk artylerii polowej
KZ	- Krzyż Zasługi (B – brązowy, S – srebrny, Z – złoty)	paplot	- pułk artylerii przeciwlotniczej
KZM	- Krzyż Zasługi z Mieczami	part	- pułk artylerii
L.	- Leszno	pchor.	- podchorąży
l.	- lata	PCK	- Polski Czerwony Krzyż
leg.	- legitymacja	PDS	- Polskie Drużyny Strzeleckie
LO	- Liceum Ogólnokształcące	PGR	- Państwowe Gospodarstwo Rolne
LTK	- Leszczyńskie Towarzystwo Kulturalne w Lesznie	piech.	- piechota
LZPS	- Leszczyńskie Zakłady Przemysłu Spirytusowego	PKP	- Polskie Koleje Państwowe
LZS	- Ludowe Zespoły Sportowe	PKPS	- Polski Komitet Pomocy Społecznej
MbDP	- Ministerstwo byłej Dzielnicy Pruskiej	PKS	- Państwowa Komunikacja Samochodowa
MBPL	- Miejska Biblioteka Publiczna w Lesznie	pl.	- plac
mjr	- major	plot	- przeciwlotniczy
MHD	- Miejski Handel Detaliczny	plut.	- plutonowy
MN	- Medal Niepodległości	płd.	- południowy
MRN	- Miejska Rada Narodowa	płk	- pułkownik
MOK	- Miejski Ośrodek Kultury w Lesznie	płn.	- północny
MOL	- Muzeum Okręgowe w Lesznie	p.o.	- pełniący obowiązki
MON	- Ministerstwo Obrony Narodowej	PO	- przysposobienie obronne
		poł.	- połowa

POP	- Podstawowa Organizacja Partyjna	RP	- Rzeczpospolita Polska
por.	- porucznik	rotm.	- rotmistrz
pow.	- powiat, powiatowy	s.	- siostra; ss. - siostry
POW	- Polska Organizacja Wojskowa	SBP	- Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich
powst. wlkp.	- powstanie wielkopolskie, powstaniec wielkopolski	SD	- Stronnictwo Demokratyczne
pp	- pułk piechoty	SdRP	- Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej
ppanc	- przeciwpancerny	SGen.	- Sztab Generalny
PPF „Akwawit”	- Przedsiębiorstwo Przemysłu Fermentacyjnego „Akwawit”	sierz.	- sierżant
pplot	- pułk przeciwlotniczy	SL	- Straż Ludowa
ppłk	- podpułkownik	SLD	- Sojusz Lewicy Demokratycznej
ppor.	- podporucznik	SLPA	- Sekcja Leszczyńskich Plastyków Amatorów
PPR	- Polska Partia Robotnicza	SN	- Stronnictwo Narodowe
PPS	- Polska Partia Socjalistyczna	SP	- Szkoła Podstawowa
PR	- Polonia Restituta	SPL	- Stowarzyszenie Plastyków Amatorów
PRL	- Polska Rzeczpospolita Ludowa	Szk.Art.	- Szkoła Artylerii
PRN	- Powiatowa Rada Narodowa	Szk. Pchor. Piech.	- Szkoła Podchorążych Piechoty
PRON	- Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego	Szk. Pchor. Rez. Art.	- Szkoła Podchorążych Rezerwy Artylerii
ps	- pułk strzelców	Szk. Pchor. Rez. Piech.	- Szkoła Podchorążych Rezerwy Piechoty
pseud.	- pseudonim	SZP	- Służba Zwycięstwu Polsce
psk	- pułk strzelców konnych	TCL	- Towarzystwo Czytelni Ludowych
PSL	- Polskie Stronnictwo Ludowe	TG „Sokół”	- Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”
PSS „Społem”	- Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Społem”	TKKF	- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
psWlkp.	- pułk strzelców Wielkopolskich	TKKŚ	- Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej
PSZ	- Polskie Siły Zbrojne	TPD	- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
PTF	- Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne	TPN	- Towarzystwo Przyjaciół Nauk
PTL	- Polskie Towarzystwo Lekarskie	TPPR	- Towarzystwo Przyjaźni Polsko- Radzieckiej
PTPN	- Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	TTZ	- Towarzystwo Tomasza Zana
PTTK	- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	TWW	- Towarzystwo Wiedzy Wojskowej
puł	- pułk ułanów	UAM	- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
PW	- przysposobienie wojskowe	UJ	- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
PZChiO	- Polski Związek Chórów i Orkiestr	UP	- Uniwersytet Poznański
PZMot.	- Polski Związek Motorowy	USC	- Urząd Stanu Cywilnego
PZF	- Polski Związek Farmaceutyczny		
PZPR	- Polska Zjednoczona Partia Robotnicza		
rez.	- rezerwa		

UW	- Urząd Wojewódzki	zach.	- zachodni
VM	- Virtuti Militari	ZBoWiD	- Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
WBPL	- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lesznie	zca	- zastępcza
WDK	- Wojewódzki Dom Kultury w Lesznie	zd.	- z domu
wf.	- wychowanie fizyczne	ZHP	- Związek Harcerstwa Polskiego
WKP	- Wielkopolski Krzyż Powstańczy	złp.	- złoty polski
włkp.	- wielkopolski	ZMP	- Związek Młodzieży Polskiej
Włkp.	- Wielkopolska	ZMW	- Związek Młodzieży Wiejskiej
właśc.	- właściwie	ZNP	- Związek Nauczycielstwa Polskiego
woj.	- wojewódzki, województwo	ZSL	- Zjednoczone Stronnictwo Ludowe
WOP	- Wojsko Ochrony Pogranicza	ZSMP	- Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej
WP	- Wojsko Polskie	ZWZ	- Związek Walki Zbrojnej
WRN	- Wojewódzka Rada Narodowa		
wsch.	- wschodni		
WSWoj.	- Wyższa Szkoła Wojskowa		
WSzZ	- Wojewódzki Szpital Zespolony		
WZSR	- Wojewódzki Związek Spółdzielni Rolniczych		

Skróty bibliograficzne

„ABC”	- Dziennik Informacyjny „ABC”	cz.	- część
ABCz.	- Akta Braci Czeskich w Archiwum Państwowym w Poznaniu	Drukarze... -cz.1. Wielkopolska	- Drukarze dawnej Polski od XV do XVIII wieku, t III cz.1. - Wielkopolska. Opr. Kawecka-Gryczowa A., Korotajowa K., Sójka J., Wrocław 1977
Akta m. Leszno	- Akta miasta Leszno	„DWZP”	- „Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen”
AM	- Akta małżeństw	„DWZW”	- „Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift im Watherland”
ApkV	- „Aus Polens kirchlicher Vergangenheit”	„elita“ („nowa elita“)	- Magazyn Regionalny „elita“ („nowa elita“)
AU	- Akta urodzeń	Encyclopedia Judaica	- Encyclopedia Judaica, Jerozolima 1978
AZ	- Akta zgonów	Estr.	- Estreicher K., Bibliografia polska, Kraków 1891-1951
Bickerich W., Zur Geschichte	- Bickerich W., Zur Geschichte des Buchdruckes und Buchhandels in Lissa, „ZHG“: 1904 R. XIX	EWoK	- Encyklopedia wiedzy o książce, Warszawa 1971
bmrw.	- bez miejsca i roku wydania	fot.	- fotografia
bmw.	- bez miejsca wydania		
brw.	- bez roku wydania		
CAW	- Centralne Archiwum Wojskowe		

fot. repr.	- fotografia reprodukowana	R.	- Rocznik
„Grot”	- „Grot”. Zeszyty historyczne poświęcone historii wojska i walk o niepodległość	red.	- redakcja
Heppner A., Herzberg I., Aus Vergangenheit...	- Heppner A., Herzberg I., Aus Vergangenheit und Gegenwart der Juden und der jüdische Gemeinden in den Posener Landen, Kolonia-Bydgoszcz 1909	repr.	- reprint
Historia...	- Historia Leszna, red. Topolski J., Leszno 1997	„RH”	- „Roczniki Historyczne”
Historia szpitali...	- Waszyński E., Kujawska E., Historia szpitali leszczyńskich w zarysie, Leszno 1984	rkps	- rękopis
„IK”	- „Informator Kulturalny i Turystyczny Województwa Leszczyńskiego”, „Informator Kulturalny i Turystyczny Południowo-Zachodniej Wielkopolski”	„RL”	- „Rocznik Leszczyński”
inf.	- informacje	„RPTPN”	- „Roczniki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”
Jewrejska Encyklopedia	- Jewrejska Encyklopedia, Saint Petersburg 1910	Sanden A., Zur Geschichte...	- Sanden von A., Zur Geschichte der Lissaer Schule 1555-1905, Leszno 1905
Judischer Lexikon	- Judischer Lexikon, Berlin 1923	SBW	- Słownik bibliotekarzy wielkopolskich 1918 – 2000, red. Łozowski F., Poznań 2001
Kalendarium...	- Kalendarium miasta Leszna, red. Piwoń A., Leszno 1996	SPKP	- Słownik pracowników książki polskiej, Warszawa-Łódź 1972
kat.	- katalog	sygn.	- sygnatura
Kat.	- Katowice	Świderski B., Ilustrowany...	- Świderski B., Ilustrowany opis Leszna i ziemi leszczyńskiej, Leszno 1996 (repr.)
Kr.	- Kraków	W.	- Warszawa
Kronika...	- Karwowski S., Kronika miasta Leszna, Leszno 1996 (repr.)	Wigoder G., Słownik...	- Wigoder G., Słownik biograficzny Żydów, Warszawa 1988
L.	- Leszno	Wr.	- Wrocław
Leszno i Leszczyńscy...	- Leszno i Leszczyńscy, red. Konior A., L. 1997	WSB	- Wielkopolski słownik biograficzny, Warszawa-Poznań 1981
Lw.	- Lwów	WUW	- Wielkopolski Urząd Wojewódzki
Łukowiak Z., Amatorski...	- Łukowiak Z., Amatorski ruch plastyczny w Lesznie. Monografia, Leszno 1987	wyd.	- wydanie
mikr.	- mikrofilm	z.	- zeszyt
mps	- maszynopis	Zarys historii...	- Zarys historii lecznictwa w Lesznie 1555-1998, red. Kuczkowski J., Waszyński E., Leszno 1999
opr.	- opracowanie	„ZHG”	- „Zeitschrift der Historischen Gesellschaft für die Provinz Posen“
P.	- Poznań	Ziemia...	- Ziemia leszczyńska, red. Deresiewicz J., Poznań 1966
„PL”	- „Przyjaciół Ludu” (wyd. od 1986)	Żydzi w Polsce...	- Żydzi w Polsce odrodzonej, red. Schipper I., Tartakower A., Hafftko A., Warszawa 1939
PSB	- Polski słownik biograficzny, Kraków 1935-1980		